

Verfaelles

Udgivet ved WGD 97 og Døves kulturdage 2000
Døvehistorisk Selskab
Kastelsvej 58 C, 2100 København Ø
Danmark
Tekst: Jan William Rasmussen

25102007

Tuiliererne i Paris

St. Peterskirken i Rom

Hytten paa Oahu

En Indianisk Pagode

St. Stephanskirken i Wien

Ruiner af Palmyra

En Tyrkisk Moskee

En Finskappisk Hytte

*Skt. Petersborg, hovedstad i Rusland til 1914.
Den danske prinsesse Dagmar, gift 1866 med zar Alexander stiftede en forening til gavn for døve i Skt. Petersborg.
Inspiration til denne havde hun fået, da hun i 1866 sad model for den døve maler, Andreas Herman Hunæus.*

Loven om døveundervisningen i Danmark, Fundatsen af 17. April 1807, foreskriver i §11 at Det kgl. Døvstumme-Institut i København baserer sin økonomi på indtægter fra forældrene til de døve børn.

Hver elevs forældre skal betale 70 Rrigsdaler for kost og logi, og kan de ikke det skal amt eller kommune træde til.

Forstanderen P. A. Castberg indså hurtigt, at der skulle skaffes flere midler til Instituttets drift.

I det første år lod Castberg derfor eleverne lave især paparbejder: æsker, kufferter, foderaler, som blev betragtet og beundret ved årsfesten i 1808 og siden solgt.

Snart blev der tillige oprettet et glassliberi, hvor man kunne lave optiske glas til kikkerter, perspektivkasser mm.

Ved årsfesten 1810 kunne Instituttet således præsentere 58 teaterkikkerter, 8 mikroskopper og 48 perspektivkasser.

Globus fra 1826

Til sidstnævnte blev der af den døve tegnelærer, N. C. Roosen, stukket 42 billeder med motiver fra ind- og udland. Disse billeder blev farvelagt af pigerne på skolen og solgt enten sammen med perspektivkasserne eller indsatt i de af Castberg forfattede geografibøger

De følgende år blev der lavet 1500 perspektivkasser og tillige snustobaksdåser (indtil 1812 i alt 1400 eksemplarer) forskellige smykker af rav og meget andet.

Det var en værdifuld indtægt, som endda satte Instituttet i stand til at ansætte nogle af de konfirmerede elever som faglærere i glassliberiet og ved produktionen af tobaksdåser.

Ved statsbankerotten i 1813 faldt alt dette sammen, de fleste værksteder måtte lukke, kun papir- og paparbejdet fortsatte.

Man havde siden 1807 en gang om året samlet penge ind i alle landets kirker,

"Tavlepenge", til fordel for Instituttet. Med tabet af Norge i 1814 forsvandt en stor del af denne vigtige indtægt.

Man forsøgte ved indsamlinger af forbedre økonomien, og Det kgl. Teater gav som gave en årlig forestilling. I 1816 opførtes "Hamlet".

Man kunne dog fortsat sælge perspektivkasser og i 1820'erne solgte man tillige glober.

Hver elev i almindelige skoler skulle gerne have en globus til undervisningsbrug, men da den jo for hørende børn skulle medbringes fra hjem til skole, lavede man en sammenfoldelig globus. Den blev farvelagt af pigerne og lagt i et federal lavet af drengene.

Der var stort salg af globerne, men slidet på disse og på perspektivkassebilleder har været så stort at kun yderst få eksemplarer er bevaret til i dag.

Globerne kan derfor kun ses i Døvehistorisk Studiesamling.

*"Pengetavle"
fra 1807*

